

ŠKOLNÍ PREVENTIVNÍ STRATEGIE

DLOUHODOBÁ NA LÉTA 2023-2026

Zpracovaná dle metodického pokynu k primární prevenci sociálně patologických jevů u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních Č.j.: 20 006/2007-51 a dalších dokumentů z oblasti primární prevence.

Zpracovatel:

Realizátor:

Garant:

Termín realizace projektu.

Materiál připomínkovali:

Mgr. Lumír Král

Střední škola, Dětský domov

a Školní jídelna, Velké Heraltice, p.o.

Mgr. Lumír Král a kolektiv pedagogů

Mgr. Tomáš Široký

na léta 2023-2026

Mgr. Lenka Pálínková

Ing. Marie Hoftová

Obsah programu:

1. Úvod

2. Cíl

3. Vlastní program

3.1. Koordinace preventivní aktivity na škole

3.2. Analýza současného stavu

3.3. Vytyčení rizikových jevů

3.4. Aktivity školy v oblasti naplňování primární prevence

3.5. Tradice školy a školního prostředí

3.6. Vzdělávání pedagogů

3.7. Metody práce

3.8. Volnočasové aktivity na škole a internátě

3.9. Metodika řešení případů rizikového chování

3.10. Povinnosti pedagogů

3.11. Spolupráce s ostatními subjekty

3.12. Vyhodnocení

4. Závěr

1. Úvod

Minimální preventivní program vychází z aktualizovaného metodického pokynu MŠMT – Metodický pokyn k prevenci rizikových projevů chování u dětí a mládeže, č.j. 20006/2007-51, Metodický pokyn MŠMT k výchově proti projevům rasismu, xenofobie a intolerance č.j. 14423/1999-22, Metodický pokyn ministra školství mládeže a tělovýchovy k prevenci a řešení a šikanování mezi žáky škol a školských zařízení č.j. 28275/2000-22, Metodický pokyn k jednotnému postupu při uvolňování a omlouvání žáků z vyučování, prevenci a postihu záškoláctví č.j. 10194/2000-14, Metodický pokyn k zajištění bezpečnosti ochrany zdraví dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních zřizovaných MŠMT č.j. 37014/2005, v souladu se zákonem č. 561/2004 Sb. (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů zákona č. 379/2005 Sb. Byl brán zřetel také na Strategie prevence rizikových projevů chování u dětí a mládeže v působnosti MŠMT na období 2009 – 2012, která je zaměřena na předcházení rizikovým jevům v chování žáků jako je: záškoláctví, šikana a násilí, divácké násilí, kriminalita, delikvence, vandalismus, závislost na politickém a náboženském extremismu, rasismus a xenofobie, užívání návykových látek (tabák, alkohol, omamné a psychotropní látky), onemocnění HIV/AIDS a další nemoci šířící se krevní cestou, poruchy příjmu potravy, netolismus (virtuální drogy) a patologické hráčství (gambling) a na včasné rozpoznání: domácího násilí, týrání a zneužívání dětí, včetně komerčního sexuálního zneužívání, ohrožování výchovy mládeže a poruch příjmu potravy. Bylo přihlédnuto k Metodickému doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí a mládeže (Dokument MŠMT č.j.: 21291/2010-28). Čerpáno bylo také z Metodického pokynu ministryně školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci a řešení šikany ve školách a školských zařízeních (č.j. MSMT-21149/2016)

Legislativa se každoročně aktualizuje a je doplňkem tohoto dokumentu v podobě přílohy.

2. Cíl

Cílem je, ve spolupráci s rodiči, pomáhat žákům orientovat se v dané problematice, zkoumat ji, ptát se a dělat rozhodnutí, kterými nebudou ohrožovat zdraví své ani ostatních. Chceme vést žáky ke správným postojům při řešení problémů, ke smysluplnému využití volného času a ke zdravému životnímu stylu.

Cíle preventivního programu:

- stanovit si správný žebříček hodnot
- učit se řešit vhodně různé problémy přiměřeně věku
- informovat žáky o účincích návykových látek
- mít zdravé sebevědomí
- umět čelit tlaku vrstevníků
- umět říci „ne“
- naučit se rozlišovat dobré a špatné
- zkvalitnit sociální komunikaci
- schopnost zařadit se a obstát v kolektivu
- zlepšovat mezilidské vztahy
- umět se sebeovládat
- umět si vážit sebe samého

- znát zásady slušného chování
- dokázat měnit špatné postoje
- mít správný režim dne
- umět správně trávit volný čas
- znát centra pomoci
- zapojit žáky do školních a mimoškolních aktivit
- správně trávit volný čas
- znát svá práva a povinnosti

Principem prevence na naší škole je především dostatečná informovanost žáků, aby sami mohli vyhodnotit, které rozhodnutí je pro ně správné a odmítali všechny druhy sebedestruktivního chování, agresivitu a porušování zákonů. Za velmi důležité považujeme jít žákům vlastním příkladem a prohlubovat komunikační dovednosti mezi učitelem, rodiči a žákem. Posilujeme sebevědomí žáků, sebeúctu i vzájemnou úctu. Vedeme žáky ke včasnému řešení konfliktů a překonávání překážek. Dveře ředitelny a sborovny jsou vždy otevřeny všem žákům. Každých 6 týdnů se konají třídnické hodiny. Stále hledáme nové cesty, jak navázat užší kontakt s rodiči. Myslíme si, že výchova začíná v rodině a bez spolupráce rodiny a školy nelze na děti kladně působit. Bohužel se často stává, že rodiče komunikují s učiteli až v okamžiku, kdy jsou bezradní – jejich potomek „si dělá, co chce“ a oni „nevědí, co s ním“. Cesty k nápravě se pak hledají velmi těžko. Na děti je nutno působit preventivně a průběžně během celého školního procesu, a to nejen ve škole, ale především doma.

Za realizaci MPP zodpovídá školní metodik prevence rizikového chování, který koordinuje práci jednotlivých učitelů, na realizaci se podílejí všichni třídní učitelé. Úzká spolupráce s vedením školy a výchovným poradcem je vzhledem k malému kolektivu samozřejmostí. Školní metodik a výchovný poradce se podílí na řešení konkrétních problémů, účastní se pohovorů s rodiči, či jejich zákonnými zástupci, s MPP jsou seznámeni všichni pedagogičtí pracovníci. Rodiče jsou o MPP informováni na třídních schůzkách. O průběhu naplňování MPP školní metodik informuje vedení školy a ve spolupráci s ostatními učiteli jej vyhodnocuje. MPP je v průběhu školního roku doplňován a aktualizován dle nabídek různých organizací a PPP. MPP reaguje na momentální situaci ve škole.

Školní metodik i výchovný poradce se pravidelně účastní vzdělávacích akcí v oblasti prevence a pravidelných schůzek v PPP Opavě. Na získané informace upozorňují ostatní učitelé ústně na pedagogických radách. Rodiče žáků jsou informováni na třídních schůzkách. Mohou také využít služeb školního metodika (nebo po telefonické dohodě si mohou promluvit s kterýmkoliv učitelem kdykoliv jindy). Ve sborovně školy je umístěna knihovna s odbornou literaturou a letáky z oblasti prevence. Odebíráme časopis Prevence, který je též volně přístupný ve sborovně.

V průběhu školního roku organizujeme řadu akcí, besed a představení, vyplývajících z aktuální nabídky, realizujeme projektové dny, výtvarné, sportovní a vědomostní soutěže, nabízíme mimoškolní aktivity. Na pedagogických radách dochází k vyhodnocení, všichni učitelé zhodnotí „svůj“ plán prevence a třídní učitelé zhodnotí rizikové chování ve svých třídách.

Za nejlepší prevenci považujeme „boj proti nudě“ – tedy smysluplné využití volného času žáků, spolupráci s rodiči a osobní příklad. Chceme formovat harmonické osobnosti žáků, které se s ohledem na svůj věk orientují v problematice rizikového chování, zvládají základní sociální dovednosti, váží si svého zdraví a rozvíjejí své nadání, zájmy a aktivity, ať už jsou to aktivity pohybové a sportovní, nebo kulturní.

3. Vlastní program

3.1. Koordinace preventivních aktivit na škole

Za tuto aktivitu odpovídá pedagog, na základě pověření ředitele školy. Na Střední škole, Dětském domově a Školní jídelně ve Velkých Heralticích byl pověřen Mgr. Lumír Král. Jeho úkolem je spolupracovat s výchovným poradcem, třídními učiteli, ostatními pedagogy a ostatními institucemi a organizacemi zabývajícími se obdobnou problematikou.

Mimo uvedené spolupracuje zařízení se sociálními pracovníky majícími dohled nad našimi žáky.

3.2. Analýza současného stavu

Naše zařízení sdružuje velké spektrum žáků, a to ve věkovém rozmezí od 6 do 19 let. Toto zařízení zahrnuje Střední školu – obor Cukrářské práce, Zahradnické práce a Praktickou školu dvouletou. V dětském domově jsou ubytováni v první řadě svěřenci se soudně nařízenou ústavní výchovou a internátní žáci. Školní zařízení rovněž navštěvují žáci a učni každodenně dojíždějící nebo docházející na vyučování.

V takto rozmanitém prostředí je velmi těžké sledovat popřípadě zabránit negativním sociálně patologickým jevům.

Naše snaha je vedena dvěma směry:

- pozitivní motivací – volný čas svěřenců vyplňujeme nejrůznějšími činnostmi
- represí – v případě překročení řádu či nařízení domova následuje potrestání, a to dle platných směrnic

3.3. Vytyčení rizikových jevů

Primární prevence rizikového chování žáků je zaměřena na:

A) předcházení zejména následujícím rizikovým jevům v chování žáků

- záškoláctví
- šikana + kyberšikana, rasismus, xenofobie, vandalismus
- návykových látek (tabák, alkohol, omamné a psychotropní látky)
- onemocnění HIV/AIDS a dalšími infekčními nemocemi souvisejícími s užíváním návykových látek
- nebezpečnému sexuálnímu chování v dospívání
- rizikům elektronické komunikace
- závislost na politickém a náboženském extremismu
- netolismus (virtuální drogy) a patologické hráčství (gambling)

B) rozpoznání a zajištění včasné intervence zejména v případech

- domácí násilí
- týrání a zneužívání dětí, včetně komerčního sexuálního zneužívání
- ohrožování mravní výchovy mládeže
- poruchy příjmu potravy (mentální bulimie, mentální anorexie)

3.4. *Aktivity školy v oblasti naplňování primární prevence*

Aktivity školy v oblasti primární prevence jsou cíleně směřovány k efektivní prevenci a eliminaci aktivit z oblasti neúčinné primární prevence. Základním principem je výchova ke zdravému životnímu stylu, k osvojení pozitivního sociálního chování a zachování integrity osobnosti. Cílem je zabránit výskytu rizikového chování v daných oblastech, nebo co nejvíce omezit škody způsobené jejich výskytem mezi žáky.

Ve škole probíhá realizace ŠVP ZV, ve kterém je velký důraz kladen na zdravý životní styl, výchovu ke zdraví, osobnostní výchovu, prevenci již vytyčeného rizikového chování a jevů. V běžných hodinách žáci pracují aktivními metodami práce (dále vyjmenovanými) a naším cílem je, aby byli vedeni ke zdravým postojům sebevědomého a zodpovědného občana, který chrání zdraví své i svých blízkých. Prakticky ve všech předmětech umožňují učební osnovy komunikovat a pracovat s dětmi na téma prevence rizikového chování a jevů.

Témata primární prevence prolínají všemi předměty, ale především se jedná o Výchovu ke zdraví a Výchovu k občanství a v neposlední řadě také třídnické hodiny. V rámci ŠVP ZV jsou témata zařazena ve vyučovacím předmětu Výchova ke zdraví a Výchova k občanství. V těchto předmětech budou předány žákům objektivní a současné informace o rizikovém chování a jevech, způsoby prevence i represe. Děti budou pravdivě informovány o rizicích, které zneužívání návykových látek může přinést, že se jedná zejména o problémy osobní, osobnostní, zdravotní, sociální, rodinné, finanční a další. Dále budou informovány o rizicích spojených s jednotlivými projevy rizikového chování.

3.5. *Tradice školy a školního prostředí*

Naše zařízení má dlouholetou tradici, o kterou se však nelze bezvýhradně spoléhat. Skladba našich dětí je natolik pestrá a v čase obměňována, že nelze počítat s pozitivní citovou vazbou na naše zařízení a významně ovlivnit či přetvořit charakter žáka.

O to více se snažíme zkulturnit prostory školy, vlastní třídy i park obklopující zámeckou budovu. Třídy a chodby jsou vyzdobeny spoustou zeleně, kterou dodává naše zahradnické učiliště, čímž se samy děti podílejí na zkrášlování svého prostředí. Žáci všech tříd se spolu se svými učiteli podílejí na aranžování nástěnek, většina žáků školy pomáhá při údržbě hřiště v areálu parku, které slouží k rozmanitým sportovním aktivitám a trávení volného času. V době odborného výcviku se žáci podílí na úpravě a údržbě zeleně v zámeckém parku.

3.6. *Vzdělávání pedagogů*

Školní metodik prevence navštěvuje řadu vzdělávacích přednášek, školení a seminářů. Získané poznatky se v co největší míře snaží předat kolegům, aby je mohli využít ve své práci a tyto se dostaly co nejlépe dětem. Dále spolupracuje s učiteli, kteří se chtějí dovzdělávat v oblasti rizikového chování.

3.7. Metody práce

Cílem primární prevence je zvýšení odolnosti dětí a mládeže vůči rizikovému chování a jevům a snížení vlivů, které narušují osobnostní a sociální vývoj mládeže. U návykových látek jde též o snižování jejich dostupnosti. Nezastupitelné místo v preventivních strategiích na naší škole mají metody založené na aktivním sociálním učení, které si kladou za cíl napomáhat žákům zvládat různé životní problémy a konflikty, učit je pracovat ve skupině, radovat se z výsledku společné práce, dívat se na sebe i na vrstevníky z různých úhlů pohledu, přemýšlet o sobě i o druhých, dokázat říci svůj názor i učit se pozorně naslouchat druhým. Žáci by si měli postupně uvědomit svoji zodpovědnost za svůj život, za své činy, za své zdraví.

Kromě tradičních metod práce prevence rizikového chování budou využívány další metody, které byly vyzkoušeny a které se osvědčily, ale i takové metody, které jsou relativně „nové“. Zkušený pedagog dokáže konkrétní témata prevence uplatnit v jakémkoliv předmětu, stejně jako metody podporující primární prevenci.

- Aktivní sociální učení
- Komunitní kruh
- Kritické myšlení
- Modelace a hraní rolí (jiných než „já“), simulační hry („jak bych se já choval“)
- Vyhledávání informací z různých zdrojů a prezentace
- Zadávání samostatných prací – eseje, výtvarné práce, slohové práce
- Metody a prvky dramatické výchovy a osobnostně- sociální výchovy
- Přednášky, besedy, diskuse (s učitelem, pozvanými odborníky), brainstorming
- Návčik verbální i neverbální komunikace
- Krátkodobé a dlouhodobé projekty
- Zážitkové programy, workshopy, pobytové akce
- Relaxační techniky

3.8. Volnočasové aktivity na škole a internátě

Jsou popsány a pravidelně aktualizovány v MPP školy.

3.9. Metodika řešení případů rizikového chování

Ředitel školy vytváří podmínky pro předcházení vzniku rizikového chování zabezpečením poskytování poradenských služeb ve škole se zaměřením na primární prevenci rizikového chování žáků koordinací tvorby, kontrolou realizace a pravidelným vyhodnocováním MPP. Školní preventivní program je začleněn do ŠVP ZV a současných platných osnov pro jednotlivé ročníky. Ředitel školy řeší aktuální situace a problémy související s výskytem rizikového chování ve škole dle platných předpisů. Všechny jednání týkající se případů rizikového chování žáků je přítomen ŠMP, který třídním učitelům poskytuje metodiku, radu a osobně se účastní jednání se zákonnými zástupci žáků či orgány státní správy, samosprávy či Policie ČR nebo Městské policie Opava. Zákonným zástupcům žáků pomůže ŠMP vyhledat a kontaktovat odborníky či pomáhající organizace.

Na žáky starší 15 let je pohlíženo jako osoby již trestně zodpovědné. K činům kriminální povahy, vandalismu, násilného chování a šikany, které spáchají žáci starší 15 let je pozvána Policie ČR neprodleně a je jí předáno vyšetřování.

Při šetřeních v případech souvisejících s užíváním návykové látky a vybraných rizikových forem chování v prostředí školy a školského zařízení postupuje škola dle zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně právní ochraně dětí, Metodického pokynu MŠMT k primární prevenci sociálně patologických jevů u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních č.j.: 20 006/2007-51 – Příloha č.1, který doporučuje konkrétní postupy škol a školských zařízení při výskytu vybraných rizikových forem chování dětí a mládeže, Metodického pokynu č.j. 24 246/2008-6, k prevenci a řešení šikanování mezi žáky škol a školských zařízení a č.j.:21291/2010-28 Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních.

Bylo přihlédnuto k Metodickému doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí a mládeže (Dokument MŠMT č.j.: 21291/2010-28). Čerpáno bylo také z Metodického pokynu ministryně školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci a řešení šikany ve školách a školských zařízeních (č.j. MSMT-21149/2016)

Také v ostatních případech výskytu rizikového chování žáků, které nejsou součástí Metodických pokynů (viz výše) se škola řídí platnými předpisy.

Legislativa se každoročně aktualizuje a je doplňkem tohoto dokumentu v podobě přílohy.

Přehled základních školských dokumentů pro oblast prevence, prevence kriminality a dalších sociálně patologických jevů u dětí a mládeže

Úmluva o právech dítěte (Zákon 104/1991 Sb.)

Listina základních práv a svobod (Zákon 23/1991 Sb.)

Protidrogová strategie EU 2005 – 2015

Dlouhodobý program zlepšování zdravotního stavu obyvatelstva ČR „Zdraví pro všechny v 21.století, Usnesení vlády č.1066/2002 Sb)

Strategie prevence rizikových projevů chování u dětí a mládeže v působnosti resortu školství, mládeže a tělovýchovy na období 2009 - 2012

MŠMT ČR, odbor pro mládež, Praha 2002

Bílá kniha Evropské komise Nový podnět pro evropskou mládež

Zákon č. 561/2004 Sb.,

o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění zákonů č. 383/2005 Sb., č. 112/2006 Sb., č. 158/2006 Sb., č. 161/2006 Sb., č. 165/2006 Sb., č. 179/2006 Sb. a č. 342/2006 Sb.

Zákon č. 562/2004 Sb.,

kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím školského zákona, ve znění zákona

č. 264/2006 Sb.

Zákon č.94/1963 Sb.,
o rodině, ve znění pozdějších předpisů, se změnami platnými k 1.1.1997

Zákon č. 359/1999 Sb.,
o sociálně právní ochraně dětí

Zákon č.563/2004 Sb.,
o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů

Zákon č. 167/1998 Sb.,
o návykových látkách

Zákon č. 258/2000 Sb.,
o ochraně osobních údajů, ve znění pozdějších předpisů

Zákon 109/2002 Sb.,
o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 218/2003 Sb.,
o odpovědnosti mládeže za protiprávní činy a o soudnictví ve věcech mládeže a o změně některých zákonů (zákon o soudnictví ve věcech mládeže)

Vyhláška MŠMT č. 48/2005 Sb.,
o základním vzdělávání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky, ve znění vyhlášky č. 454/2006 Sb.

Vyhláška MŠMT č. 72/2005 Sb.,
o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních

Vyhláška MŠMT č.73/2005 Sb.,
o vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami

Vyhláška č. 73/2005 Sb.,
o vzdělávání dětí, žáků a studentů mimořádně nadaných

Č. j. 25 884/2003-24,
Informace o spolupráci předškolních zařízení, škol a školských zařízení s Policií ČR při prevenci a při vyšetřování kriminality dětí a mládeže a kriminality na dětech a mládeži páchané, Věstník MŠMT sešit 11/2003

Č.j.: 14 423/99-22 (Věstník MŠMT ČR, sešit 5, květen 1999),
Metodický pokyn MŠMT ČR k výchově proti projevům rasismu, xenofobie a intolerance

Č.j.: 10 194/2002-14,
Metodický pokyn k jednotnému postupu při uvolňování a omlouvání žáků z vyučování, prevenci a postihu záškoláctví

MŠMT ČR, odbor pro mládež, Praha 2002
Evaluace a diagnostika preventivních programů

MŠMT ČR, odbor pro mládež, Praha 2002
Volný čas a prevence u dětí

Č.j.: 20 006/2007-51 – Příloha č.1

Metodický pokyn MŠMT k primární prevenci sociálně patologických jevů u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních, který doporučuje konkrétní postupy škol a školských zařízení při výskytu vybraných rizikových forem chování dětí a mládeže

Č.j.: 11 691/2004-24,

Pravidla pro rodiče a děti k bezpečnějšímu užívání internetu č. j. 11 691/2004-24, Věstník MŠMT sešit 6/2004

Č.j.: 37 014/2005-25,

Metodický pokyn k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních zřizovaných Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy, Věstník MŠMT sešit 2/2006

Č.j.: 21291/2010-28,

Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních

Příkaz ministryně školství, mládeže a tělovýchovy č. 3/2006,

k postupu při zabezpečení realizace vyhlášky č. 60/2006 Sb., o psychické způsobilosti pedagogických pracovníků č.j. 10 446/2006-24, Věstník MŠMT sešit 5/2006

Výchova ke zdraví, Poruchy příjmu potravy /příručka pro učitele/, PhDr. František David Krch, PaedDr. Eva Marádová, CSc., Praha 2003

Volný čas a prevence u dětí a mládeže /dokument MŠMT/

Další informace k problematice prevence zneužívání návykových látek a dalšího rizikového chování u dětí a mládeže v působnosti resortu MŠMT jsou dostupné na internetové stránce MŠMT www.msmt.cz.

Školní řád ZŠ, SŠ, DD, ŠJ a I, Velké Heraltice, Opavská 1 plně vystihuje problematiku zneužívání návykových látek a výskytu rizikového chování a poskytuje učitelům pravomoc represivně jednat. Školní řád je přístupný každému žáku školy a zákonným zástupcům dítěte.

POSTUPY ŠKOLY PŘI VÝSKYTU RIZIKOVÉHO CHOVÁNÍ
se řídí platnými předpisy, zejména:

Zákon č. 359/1999 Sb.,
o sociálně právní ochraně dětí

Zákon č.94/1963 Sb.,
o rodině, ve znění pozdějších předpisů, se změnami platnými k 1.1.1997

Šikana

Č.j.: 28 275/2000-22

Metodický pokyn ministra školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci a řešení šikanování mezi žáky škol a školských zařízení

Kriminalita / + vandalismus a násilné chování/

Č. j. 25 884/2003-24

Informace o spolupráci předškolních zařízení, škol a školských zařízení s Policií ČR při prevenci a při vyšetřování kriminality dětí a mládeže a kriminality na dětech a mládeži páchané, Věstník MŠMT sešit 11/2003

Č.j. 20 006/2007-51

Metodický pokyn k primární prevenci sociálně patologických jevů u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních

Vandalismus a násilné chování

Č.j. 20 006/2007-51

Metodický pokyn k primární prevenci sociálně patologických jevů u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních

Gamblerství + zneužívání a závislost na virtuálních médiích

Při zjištění skutečnosti, že je žák gambler, nebo se ho tematika gamblerství a zneužití virtuálních drog úzce osobně týká, je zapotřebí šetrně toto vyšetřit, zaangažovat zákonné zástupce žáka a poskytnout žákovi a rodině kontakt na odbornou pomoc, kterou doporučíme a neprodleně navštívit odborníka na danou tematiku a zahájit terapii.

Xenofobie, rasismus, intolerance, antisemitismus

Č.j.: 14 423/99-22 (Věstník MŠMT ČR, sešit 5, květen 1999)

Metodický pokyn MŠMT ČR k výchově proti projevům rasismu, xenofobie a intolerance

Záškoláctví

Č.j.: 10 194/2002-14

Metodický pokyn k jednotnému postupu při uvolňování a omlouvání žáků z vyučování, prevenci a postihu záškoláctví

Patologické jednání vůči vlastní osobě, poruchy příjmu potravy

Jestliže bude mít učitel sebemenší podezření na uvedené projevy, velmi opatrně a citlivě se bude snažit další důkazy vedoucí k odhalení tohoto jednání. Neprodleně se spojí s rodiči, dětským lékařem žáka a doporučí návštěvu odborného zařízení, psychologa, psychoterapeuta a doporučí co nejčasnější zahájení léčby a terapie. Při léčení je rodině nápomocný s plněním školních povinností. Tuto důvěrnou informaci oznámí pedagogům, kteří zprávu považují za velmi důvěrnou.

Výchova ke zdraví, Poruchy příjmu potravy /příručka pro učitele/, PhDr. František David Krch, PaedDr. Eva Marádová, CSc., Praha 2003

Týrání dítěte, zneužívání dítěte, zanedbávání dítěte
Zákon č.94/1963 Sb.,
o rodině, ve znění pozdějších předpisů, se změnami platnými k 1.1.1997
Zákon č. 359/1999 Sb.,
o sociálně právní ochraně dětí

Legislativa se každoročně aktualizuje a je doplňkem tohoto dokumentu v podobě přílohy.

Pokud má učitel podezření či nepřímé důkazy těchto jevů, velmi citlivě a opatrně se snaží vyšetřit další skutečnosti. Hlavním úkolem je ochránit dítě a poskytnout mu první i následnou pomoc při těchto činech. Rychlá a účinná spolupráce s odborníky je základním předpokladem. Je nápomocen v krajních případech odebrání dítěte na základě soudního rozhodnutí. K dítěti učitelé přistupují jako k oběti zvláště závažných trestných činů, které mohou vážně ohrozit jeho zdravý psychický i fyzický vývoj.

3.10. Povinnosti pedagogů

- o jakékoliv změně v chování žáka okamžitě uvědomit metodika prevence či ředitele školy
- důsledně dbát na to, aby se svěřencům nezavdal důvod k zneužívání omamných látek
- snažit se vytvářet takové prostředí, ve kterém není možno provádět sociálně patologické činnosti, mezi které patří:
 - šikana
 - sebepoškozování
 - zneužívání omamných látek
 - alkoholismus
 - provádění pohlavního styku s nezletilými
 - útěky
 - ublížení na zdraví (fyzické napadání)

Za školu oznamuje tyto přestupky Mgr. Lumír Král, za dětský domov pak Mgr. Pavel Větril. V případě oznamovací povinnosti na policii ČR a sociální odbor, bude toto oznamovat dospělá osoba, která byla přímým svědkem takového nezákonného jednání.

3.11. Spolupráce s ostatními subjekty

Naše zařízení spolupracuje s policií ČR, a to při útěcích svěřenců nebo při jimi páchané trestné činnosti.

Dále spolupracujeme se sociálními pracovníky, majícími dohled nad našimi svěřenci. Tento kontakt obstarává naši sociální pracovnice paní Mašková. Při ověřování vzorků moči spolupracujeme s kontaktním poradenským centrem „Pod slunečníkem“, Hradecká 16, 746 01 Opava, tel. 553718487.

Někteří svěřenci jsou krátkodobě umístěni v Psychiatrické léčebně v Opavě. V neposlední řadě jsme v kontaktu s diagnostickými ústavy, kde je u svěřenců majících problémy většího rozsahu prováděna celková diagnostika.

3.12. Vyhodnocení

Minimální preventivní program je rozplánován na jednotlivé školní roky a je pravidelně vyhodnocován na pedagogických radách. Sledována je celková účinnost minimálního preventivního programu (do jaké míry bylo dosaženo stanovených cílů) i jeho průběh (jak program postupoval). Měřena je také efektivita jednotlivých aktivit, které byly v rámci minimálního preventivního programu realizovány.

4. Závěr

V našem zařízení chybí odborní pracovníci jako je:

- psycholog
- psychiatr

Současná legislativa však neumožňuje takového odborníky zaměstnat a zaplatit. Proto nám nezbývá jiná možnost, než plně vytížit veškeré pracovníky našeho zařízení, přestože jejich specializace zdaleka nekoresponduje s těmito problémy odehrávajícími se na poli rizikového chování.

Součástí školní preventivní strategie jsou:

- krizové plány
- školní program proti šikanování
- legislativa RCH 2024/2025
- aktualizované kontakty 2024/2025
- každoročně aktualizovaná legislativa

Ve Velkých Heralticích : 2.9.2024

Zpracoval: Mgr. Lumír Král
školní metodik prevence